

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990- 199 1

3 JULI 1991

ONTWERP VAN DECREET

**houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest,
van het administratief toezicht op de handelingen
betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen
genomen ten overstaan van het gemeentepersoneel
bedoeld in de nieuwe gemeentewet**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden
en Openbaar Ambt
uitgebracht door de heer H. De Loor**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer L. Kelchtermans.

Vaste leden : de heren P. Breyne, G. Cardoen, L. Kelchtermans,
C. Marchand, J. Van Eetvelt, R. Vankeirsbilck ;

de heren G. Bossuyt, H. De Loor, M. Gesquierc, R. Vanlerber-
ghc ;

de heren W. Cortois, J. Pedé, M. Van houtte ;

de heren L. Vanhorenbeek, E. Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren G. Beerden, F. Bosmans, F. Sarens, H. Suyckebuyk, J.
Van Hecke, H. Van Wambeke ;

de heren M. Bartholomeeussen, C. Lisabeth, L. Peeters, E. Pi-
noie ;

de heren E. Beysen, J. Vandermarliere, F. Vermeiren ;

de heren W. Luyten, R. Van Hooland.

Zie :

529 (1990-1991)

Nr. 1 : Ontwerp van decreet

Nr. 2 : Amendement

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak op 2 juli 1991 het ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de handelingen betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen genomen ten overstaan van het gemeentepersoneel bedoeld in de nieuwe gemeentewet.

**I. INLEIDING DOOR DE GEMEENSCHAPS-
MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN
EN OPENBAAR AMBT****A. Algemene beschouwingen**

Het tuchtrecht dat van toepassing is op het gemeentepersoneel wordt, wat de tuchtregeling betreft, grondig gewijzigd door de wet van 24 mei 1990 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet.

Deze wet, die in werking treedt op 1 september 1991, bepaalt zeven tuchtstraffen die aan het gemeentepersoneel kunnen worden opgelegd :

1. lichte straffen :

- de waarschuwing ;
- de berisping ;

2. zware straffen :

- de inhouding van wedde ;
- de schorsing ;
- de terugzetting in graad ;

3. maximumstraffen :

- het ontslag van ambtswege ;
- de afzetting.

Daarnaast stelt de wet dat de bevoegde overheid ook de tuchtrechtelijke overheid is. De strafbare feiten die aanleiding kunnen geven tot het treffen van een tuchtstraf zijn enerzijds tekortkomingen in de beroepsplicht, anderzijds handelingen die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen en tenslotte de overtredingen van de verbodsbepalingen op het drijven van een handel of het uitoefenen van een nevenactiviteit door bepaalde categorieën van personeelsleden. De wet regelt in detail de procedure die moet worden gevolgd voor het opleggen van een tuchtstraf en stelt de wijze van doorhaling vast van de opgelegde tuchtstraf na verloop van tijd.

Deze wet wijzigt de gemeentewet derhalve op een aantal belangrijke punten.

Daarom is het nodig het administratief toezicht op deze bepalingen aan te passen. De Vlaamse Raad is daartoe bevoegd.

Immers, door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, werd de bevoegdheidsregeling inzake het administratief toezicht op de gemeenten, en ook op de provincies, grondig gewijzigd. Met ingang van 1 januari 1989 zijn de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve respectievelijk bevoegd voor de organisatie en de uitoefening van het gewoon administratief toezicht op de handelingen van alle gemeenten gelegen in

het Vlaamse Gewest — dus ook van de zogenaamde faciliteitengemeenten — met uitzondering van wat de organisatie van het toezicht betreft in de Brusselse randgemeenten en de gemeente Voeren.

Voor de Brusselse randgemeenten en de gemeente Voeren blijft de regeling van het gewoon administratief toezicht behoren tot de bevoegdheid van de nationale wetgever. Inzake de uitoefening van dat toezicht worden de bevoegdheden van de Koning uitgeoefend door de Vlaamse Executieve.

De huidige toezichtsregeling op de tuchtaangelegenheden van toepassing op het gemeentepersoneel is vervat in het decreet van 7 juni 1989 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie als ook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten. Er stelden zich twee mogelijkheden : ofwel werd er gesleuteld aan voornoemd decreet van 7 juni 1989, ofwel werd er een nieuw decreet vastgesteld dat enkel het toezicht op tuchtaangelegenheden zou regelen. Er werd geopteerd voor deze tweede mogelijkheid.

Het ontwerp van decreet stelt als principe dat tegen elke tuchtstraf en ordemaatregel (in casu de preventieve schorsing) **een** administratief beroep mogelijk is.

Er worden twee beroepsinstanties ingesteld : de gouverneur voor de lichte straffen ; de Executieve voor de zware en maximumstraffen en voor de preventieve schorsing. Deze bevoegdheidsverdeling is voornamelijk ingegeven vanuit praktisch oogpunt en omwille van arbeidsverdelende aspecten : het aantal „waarschuwingen” en „berispingen” overstijgt namelijk in grote mate het aantal zware straffen en maximumstraffen.

Het beroep dient ingesteld binnen een termijn van 30 dagen. De toezichthoudende overheid dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van 60 dagen. Het decreet stelt in detail de data vast wanneer deze termijnen respectievelijk beginnen en eindigen.

De waarborgen voor een objectieve procesvoering worden in het decreet gemaximaliseerd. Zo wordt er in de mogelijkheid voorzien een hoorzitting te organiseren. Tijdens deze hoorzitting kunnen alle betrokken partijen toelichting geven bij het door hen ingediende beroepsschrift.

Het decreet voorziet tevens in de uitdrukkelijke mogelijkheid voor de betrokkene om de openbaarheid van deze hoorzitting te vragen.

Tenslotte blijft de mogelijkheid tot ambtshalve optreden van de toezichthoudende overheid, in casu de Executieve, van kracht. Dit is wanneer de gemeenteraad weigert op te treden in het geval dat de secretaris, de adjunct-secretaris of de ontvanger handel drijven.

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan alle opmerkingen die de Raad van State formuleerde in zijn advies van 13 juni 1991.

Het ontwerp werd tevens voorgelegd aan de representatieve vakorganisaties. Op 14 juni 1991 werd er een protocol van niet-akkoord afgesloten, onder meer omdat zij met betrekking tot de wet eveneens een protocol van niet-akkoord lieten noteren.

B. Besluit

Dit decreet past de bestaande toezichtsregeling aan aan de gewijzigde wetgeving en verbetert haar op een aantal belangrijke punten.

1. Door alle bepalingen in verband met het toezicht op tuchtaangelegenheden in een apart decreet samen te brengen is een verwijzing naar de wettelijke bepalingen eenvoudig en overzichtelijk geworden.

2. Het decreet is eenvoudig wat betreft :

— *de bevoegdheidsverdeling* : het toezicht op de lichte straffen wordt uitgeoefend door de gouverneur, het toezicht op de zware straffen, de maximumstraffen en de preventieve schorsing wordt uitgeoefend door de Executieve ;

— *de termijnen* : het beroep dient ingesteld binnen 30 dagen ; de toezichthoudende overheid dient zich uit te spreken binnen 60 dagen.

3. De rechten van de verdediging worden normaal gerespecteerd en onder meer benadrukt door de mogelijkheid tot het organiseren van een hoorzitting.

Aangezien de wet in werking treedt op 1 september 1991 ware het aangewezen de gewijzigde toezichtsregeling eveneens op deze datum te laten ingaan. Dit zal de rechtszekerheid ten goede komen.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

Een lid verheugt er zich over dat in het ontwerp van decreet rekening is gehouden met het advies van de Raad van State. De gemeentelijke autonomie wordt in de verf gezet doordat aan de toezichthoudende overheid — in geval van een beroepsprocedure — geen hervormingsrecht wordt toegekend.

Het lid wijst erop dat de beroepsinstantie over een termijn van zestig dagen beschikt om zich uit te spreken over het ingestelde beroep. De termijn van zestig dagen is een termijn van orde die kan worden overschreden. Het ware nochtans beter dat er bij het verstrijken van deze zestig dagen een beslissing is genomen.

Het lid wenst voorts te vernemen waarom het ontwerp van decreet aan de Executieve de mogelijkheid biedt om ambtshalve op te treden, indien de gemeenteraad weigert om zich uit te spreken over het opleggen van een tuchtstraf aan de secretaris, de adjunct-secretaris en de ontvanger die handel zouden drijven. Volgens het lid zal een gemeenteraad heel zeker optreden tegen een secretaris of ontvanger die handel zou drijven.

Een ander lid wenst het precieze toepassingsgebied ratione personae van het ontwerp van decreet te kennen. Slaat het ontwerp van decreet, naast het vastbenoemd personeel, ook op het tijdelijk personeel en op het personeel van de gemeentelijke onderwijsinstellingen ?

Nog een ander lid meent dat, indien er bij het verstrijken van de termijn van zestig dagen door de beroepsinstantie geen beslissing is genomen, het verstrijken zelf van de termijn een beslissing moet inhouden.

Hetzelfde lid vraagt zich verder af of de Executieve de beroepen niet te veel naar zich toetrekt. Volgens het ontwerp van decreet wordt enkel voor de lichte tuchtstraffen (waarschuwing en berisping) beroep ingesteld bij de gouverneur. Voor de overige tuchtstraffen en ordemaatregelen moet be-

roep worden ingesteld bij de Executieve. Is een beroep tegen lichte tuchtstraffen wel nodig en zou het niet eenvoudiger zijn om meer beroepen bij de gouverneur te situeren om zo in een bijkomende beroepstrap te voorzien voor de zware tuchtstraffen ?

2. Antwoorden van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt

Termijn van zestig dagen ten behoeve van de beroepsinstantie

Met betrekking tot de termijn van 60 dagen waarover de beroepsinstantie beschikt om uitspraak te doen over het beroep, merkt de Gemeenschapsminister op dat de huidige tekst inderdaad gevaren inhoudt. De beroepsinstantie kan immers — zonder sanctie — de termijn van zestig dagen laten verstrijken zonder dat er een beslissing is gevallen. Men staat hier voor een keuze : ofwel behoudt men de huidige zestig dagen, ofwel wordt het verstrijken van de zestig dagen beschouwd als een goedkeuring of een niet-goedkeuring.

Ambtshalve optreden van de Executieve wegens handel drijven door de secretaris, de adjunct-secretaris of de ontvanger

De Gemeenschapsminister antwoordt dat artikel 14 van het ontwerp van decreet is gebaseerd op artikel 27 van de Gemeentewet.

Beroepsmogelijkheid tegen lichte tuchtstraffen

De Gemeenschapsminister meent dat de beroepsmogelijkheid een principieel recht is, ook inzake lichte tuchtstraffen. Uiteraard kan het uitoefenen van het recht op beroep een verzwaring van de administratieve taak met zich meebrengen.

Een bij komende beroepsmogelijkheid zal resulteren in ellenlange procedures. De gemeentelijke orde is niet gediend door dergelijke ellenlange procedures. Het is belangrijk dat de betrokken partijen zo snel mogelijk weten waar ze staan.

Toepassingsgebied *ratione personae*

Het ontwerp van decreet is van toepassing op alle personeelsleden van de gemeenten, met inbegrip van de politie, maar met uitzondering van het personeel waarvoor bij andere wetten en decreten een specifiek toezicht is georganiseerd.

Het gemeentelijk gesubsidieerd onderwijspersoneel valt onder de regeling van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs.

In tegenstelling tot het personeel met een openbaar statuut dat aan de regeling van het ontwerp van decreet is onderworpen, valt het contractueel personeel onder de bepalingen van het arbeidsrecht. Dit is met name zo voor het GECO-personeel.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEM-MING

Opschrift

De Commissie beslist — bij wege van taalcorrectie — om in het opschrift van het ontwerp van decreet de woorden „ten overstaan van” te vervangen door de woorden „ten opzichte van”.

Artikelen 1 tot 3

Bij de artikelen 1 tot 3 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

De artikelen 1 tot 3 worden respectievelijk en eenparig aangenomen.

Artikel 4

Een lid heeft moeite met de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen een preventieve schorsing. Is een preventieve schorsing een tuchtstraf ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat een preventieve schorsing een ordemaatregel is die aanleiding kan geven tot een halvering van de wedde voor een periode van maximaal 4 maanden, verlengd met een toezichtstermijn van 3 maanden. Het is dus aangewezen dat er een beroep openstaat tegen dergelijke ordemaatregel. Men mag tevens niet uit het oog verliezen dat de gemeenteoverheden relatief gemakkelijk tot een dergelijke maatregel overgaan.

Bij de stemming wordt artikel 4 eenparig aangenomen.

Artikel 5

Een lid meent dat de gemeentelijke overheden er zullen voor terugschrikken om lichte tuchtstraffen op te leggen, als er beroep tegen mogelijk is.

Een ander lid pleit voor het behoud van de mogelijkheid tot beroep tegen lichte tuchtstraffen. Het gaat om een principieel recht. Sommige mensen tillen daarbij zwaar aan een lichte tuchtstraf.

De Gemeenschapsminister meent eveneens dat beroep moet openstaan tegen lichte tuchtstraffen. Zonder mogelijkheid van beroep tegen een lichte tuchtstraf kan — door het opleggen van een dergelijke lichte tuchtstraf — een bevorderingsprocedure worden beïnvloed.

Bij wege van tekstcorrectie beslist de Commissie eenparig om in artikel 5, derde lid het woord „vicegouverneur” te schrijven als „vice-gouverneur”.

Bij de stemming wordt het artikel 5 eenparig aangenomen.

Artikel 6

De heren J. Van Eetvelt, H. De Loor, J. Pede en L. Vanhorenbeek dienen een amendement (Stuk 529 (1990-1991) — Nr. 2) in dat ertoe strekt artikel 6 aan te vullen als volgt : „Bij niet-naleving van deze termijn wordt het besluit van de tuchtoverheid geacht te zijn goedgekeurd.”.

Bij de stemming wordt het amendement eenparig aangenomen.

Bij de stemming wordt het geamendeerde artikel 6 eenparig aangenomen.

Artikel 7

De Commissie beslist — bij wege van tekstcorrectie — om in het eerste lid een komma te plaatsen na het woord „Exe-cutieve” en om de komma na het woord „geboden” weg te laten.

Bij de stemming wordt artikel 7 eenparig aangenomen.

Artikel 8

Een lid vraagt of de woorden „een verdediger naar hun keuze” inhouden dat de partijen zich mogen laten bijstaan door een advocaat of een vakbondsafgevaardigde.

De Gemeenschapsminister antwoordt bevestigend.

Bij de stemming wordt het artikel 8 eenparig aangenomen.

Artikelen 9 tot 11

Bij de artikelen 9 tot 11 worden geen opmerkingen gemaakt.

Bij de stemming worden de artikelen 9 tot 11 respectievelijk en eenparig aangenomen.

Artikel 12

Bij wege van tekstcorrectie beslist de Commissie om in de eerste regel het woord „procesverbaal” te schrijven als „proces-verbaal”.

Bij de stemming wordt het artikel 12 eenparig aangenomen.

Artikelen 13 en 14

Bij de artikelen 13 en 14 worden geen opmerkingen gemaakt.

Bij de stemming worden de artikelen 13 en 14 respectievelijk en eenparig aangenomen.

Artikel 15

Een lid vraagt of de verdediger valt onder het begrip „betrokken partijen”.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat met betrokken partijen de gemeenteverheid en de persoon tegen wie een tuchtmaatregel werd genomen, worden bedoeld.

Bij de stemming wordt het artikel 15 eenparig aangenomen.

Artikelen 16 tot 18

Bij de artikelen 16 tot 18 worden geen opmerkingen gemaakt.

Bij de stemming worden de artikelen 16 tot 18 respectievelijk en eenparig aangenomen.

IV. EINDSTEMMING

Bij de eindstemming wordt het geamendeerde ontwerp van decreet eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

H. DE LOOR

De Voorzitter,

L. KELCHTERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**ONTWERP VAN DECREET**

**houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest,
van het administratief toezicht op de handelingen
betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen
genomen ten opzichte van het gemeentepersoneel
bedoeld in de nieuwe gemeentewet**

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet.

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest, met uitzondering van de gemeenten opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de gemeente Voeren.

HOOFDSTUK II

Mededelingsplicht

Artikel 3

Elke gemeentelijke overheid, die een tuchtstraf of een preventieve schorsing oplegt aan een personeelslid is, op straffe van nietigheid van het getroffen tuchtstrafbesluit verplicht het desbetreffend besluit samen met het volledig tuchtdossier aan de beroepsinstantie toe te zenden.

Deze toezending dient te gebeuren op dezelfde datum als de toezending bij een ter post aangetekende brief of de overhandiging tegen ontvangstbewijs van het tuchtstrafbesluit aan de betrokkene.

HOOFDSTUK III

Beroep bij de toezichthoudende overheid

Artikel 4

Het beroep bedoeld in de artikelen 5 en 6 wordt door de betrokkene ingesteld binnen een termijn van dertig dagen vanaf de dag na de kennisgeving van het besluit houdende het opleggen van de tuchtstraf of de preventieve schorsing. Het beroep schorst de beslissing niet.

Artikel 5

Tegen de besluiten van de gemeentelijke overheid houdende het opleggen van de tuchtstraf van de waarschuwing en de berisping kan de betrokkene beroep instellen bij de provinciegouverneur.

Tegen de besluiten van de gemeentelijke overheid houden de het opleggen van de tuchtstraf van de inhouding van wedde, de schorsing, de terugzetting in graad, het ontslag van ambtswege, de afzetting en de preventieve schorsing, kan de betrokkene beroep instellen bij de Executieve.

Wat de onder de toepassing van dit decreet vallende gemeenten van de provincie Brabant betreft, worden de aan de provinciegouverneur opgedragen bevoegdheden uitgeoefend door degene van de gouverneur en de vice-gouverneur van Brabant die daartoe door de Executieve wordt aangewezen.

Artikel 6

De beroepsinstantie moet zich over het beroep uitspreken en de uitspraak, goedkeuring of niet-goedkeuring van het besluit van de tuchtverheid, bij aangetekende brief versturen naar de betrokken partijen binnen een termijn van zestig dagen vanaf de dag na het inkomen van het beroep. Bij niet-naleving van deze termijn wordt het besluit van de tuchtverheid geacht te zijn goedgekeurd.

HOOFDSTUK IV

Rechten van de verdediging

Artikel 7

Geen uitspraak in beroep, door de provinciegouverneur of de Executieve, mag gedaan worden dan nadat aan het personeelslid en aan het gemeentebestuur de gelegenheid werd geboden gehoord te worden door de toezichthoudende overheid over de ten laste gelegde feiten.

Is die overheid de provinciegouverneur of de vice-gouverneur van Brabant, dan wordt de hoorzitting geleid door een ambtenaar van niveau 1 van de provinciale gouvernementen.

Is die overheid de Executieve, dan wordt de hoorzitting geleid door een ambtenaar van niveau 1 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 8

Tijdens het verloop van de procedure mogen de partijen zich laten bijstaan door een verdediger naar hun keuze.

Artikel 9

Voorafgaandelijk aan de hoorzitting wordt een **tuchtdossier** samengesteld. Het tuchtdossier bevat alle stukken die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten.

Artikel 10

Ten minste twaalf dagen vóór hun verschijning worden de partijen opgeroepen voor de hoorzitting, hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij door afgifte van de oproepingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Bij de oproepingsbrief, gericht aan de instantie die de tuchtstraf heeft opgelegd, wordt een voor eensluidend verklaard afschrift van het beroepschrift toegevoegd.

De oproeping dient melding te maken van :

1° plaats, dag en uur van de hoorzitting ;

2° het recht van de partijen zich te laten bijstaan door een verdediger van hun keuze ;

3° de plaats waar en de termijn waarbinnen het tuchtdossier kan worden ingezien

4° het recht van het personeelslid de openbaarheid van de hoorzitting te vragen.

Artikel 11

Vanaf de oproeping om gehoord te worden tot en met de dag vóór de dag van verschijning kunnen de partijen en hun verdediger het tuchtdossier raadplegen.

Artikel 12

Op het einde van de hoorzitting wordt er een proces-verbaal opgemaakt.

Er wordt onmiddellijk voorlezing van gedaan en de betrokkenen worden verzocht het te ondertekenen. De betrokkenen kunnen bij de ondertekening voorbehoud formuleren ; indien een partij weigert te ondertekenen, wordt daarvan melding gemaakt.

Indien een partij schriftelijk afstand heeft gedaan van de hoorzitting of zich niet aangemeld heeft op de hoorzitting, maakt de beroepsinstantie naar gelang het geval een proces-verbaal van afstand of van niet-verschijnen op.

Het proces-verbaal van de hoorzitting, van afstand of van niet-verschijnen bevat de opsomming van alle vereiste procedurehandelingen en vermeldt bij iedere handeling of ze verricht is. De gemotiveerde eindbeslissing van de bevoegde overheid zal uitdrukkelijk naar het proces-verbaal van de hoorzitting verwijzen.

Artikel 13

De beroepsinstantie zetelt bij het afnemen van de hoorzitting in de openbaarheid, indien de betrokkene hierom verzoekt.

HOOFDSTUK V

Ambtshalve optreden van de Executieve

Artikel 14

Indien de gemeenteraad weigert zich uit te spreken over het opleggen van een tuchtstraf aan de secretaris, de adjunct-secretaris en de ontvanger, wegens handel drijven, wordt die bevoegdheid uitgeoefend door de Executieve.

Artikel 15

Het besluit van de Executieve wordt binnen de tien werkdagen na de dag van het treffen ervan bij aangetekende brief verzonden aan de betrokken partijen.

Artikel 16

De waarborgen met betrekking tot de rechten van de verdediging zoals bepaald in hoofdstuk IV moeten mutatis mutandis nageleefd worden door de Executieve bij het ambtshalve optreden bedoeld bij artikel 14.

HOOFDSTUK VI

Opheffings-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17

§ 1. Het decreet van 10 mei 1989 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie wordt opgeheven.

§ 2. In het decreet van 7 juni 1989 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten worden de artikelen 5, 7, 11, 13 en 14 opgeheven.

§ 3. De besluiten inzake tucht- en ordemaatregelen welke door de gemeenteverhuden werden genomen vóór de inwerkingtreding van dit decreet blijven onderworpen aan de regelen die voor dat tijdstip van kracht waren.

Artikel 18

Dit decreet treedt in werking op 1 september 1991.
